
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

חזון ארגוני - מודלים במערכות חינוך - 37968

תאריך עדכון אחרון 20-11-2013

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: חינוך

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס:

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר רעיה יואלי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: rayayoeli6@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס: ד' 14:00-15:00

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

למנהיגות המונעת מכוח החזון, יש יכולת להוביל את הארגון להצלחה מרבית. החזון מבוסס על ערכיהם האישיים והמקצועיים, הוא מבטא את ערכי הארגון, הזהות הארגונית, המחויבות והשותפות של האנשים לתהליך מימוש החזון. יחד עם זאת תהליך יצירת חזון משותף, הוא המעשה המנהיגותי שמעורר במנהלים את אי-הנוחות הרבה ביותר. הנחה זו תעמוד לדין במהלך הקורס, כמו גם השאלות: עד כמה מנהיגים מצליחים ליצור חזון ייחודי, המבטא את חותמם האישי וערכי השותפים לחזון? מהם התהליכים והמשתנים המאפשרים יישום חזון מיטבי במערכות חינוכיות בכלל ובבית ספר בפרט? מה תפקידו של מנהיג החזון וסגנון מנהיגותו, כמשפיע על תהליכי יצירת החזון החינוכי?

מטרות הקורס:

1. רכישת ידע תיאורטי אקדמי במודלים ליצירת חזון ארגוני-חינוכי.
2. פיתוח יכולת חקירה של תהליכי יישום ומימוש של חזון ארגוני-חינוכי.
3. בחינת תהליכים אישיים גלויים וסמויים לשם יצירת חזון ארגוני ויישומו.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. הסטודנטים ידעו מהם המודלים התיאורטיים ליצירת חזון ארגוני-חינוכי.
2. הסטודנטים יפתחו את יכולת החקירה והתבונה שלהם אודות המשתנים המאפשרים יישום חזון חינוכי בארגונים שונים.
3. הסטודנטים יחקרו את חזונם האישי בסיפור חייהם המקצועי והקשרו לחזון הארגוני.

דרישות נוכחות (%) :

80

שיטת ההוראה בקורס: תהליך הלמידה בקורס יושלם לימוד מושגי תיאורטי, חקירה יישומית וחקירה אישית הכוללת חקר החזון האישי וסיפור החיים המקצועי. כמו כן הסטודנטים יראיינו מנהיגים חינוכיים שיישמו חזון כגון: מנהל בית ספר, מנהלי אגפי חינוך, מנהלי מחלקות חינוך. פעילות זו תתבצע במסגרות למידה קבוצתיות שונות. כולל באתר מלווה קורס, כל אלו יאפשרו למידה, המשגה, וניתוח תהליכי הובלת חזון.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. חזון אישי וחזון ארגוני- דפוסי קשר
2. ערכים ותרבות ארגונית כיוצרי חזון
3. שלבים ביצירת החזון הארגוני- חינוכי- תהליכים ומנגנוני הפעלה
4. תפקיד המנהיגות וסגנון המנהיגות ביצירת החזון החינוכי

5. החזון כמוביל שינוי ארגוני או שינוי ארגוני כיוצר חזון?
6. הטמעת החזון החינוכי והפיכתו לממשי- ניתוח ממדי יישום
7. חזון יזמות והקשר בניהם

חומר חובה לקריאה:

חזון ארגוני - שלבים ביצירת החזון והטמעתו
כ"ץ, נ. (1999), הגדרת חזון והנחלתו- אבן היסוד למנהיגות איכותית. בתוך: גונן א', זכאי א', (עורכים)
מנהיגות ופיתוח מנהיגות, עמ' 133-146 הוצאת משרד הביטחון.

נר, א. בוגלר, ר. (2003), חזון ארגוני בבתי ספר בניהול עצמי: מהלכים על חבל דק. בתוך: וולנסקי, ע.
פרידמן, י. (עורכים), בתי ספר בניהול עצמי, מבט בין לאומי, עמ' 135-148 הוצאת משרד החינוך.

קולינס ג'.ס, פוראס ג'.א (1997), לנצח נבנו, 18 חברות מופת, פרק 2, 3, הוצאת פקר .

Chance, E. W. (1992). *Visionary leadership in schools: Successful strategies for developing and implementing an educational vision*. Springfield, Ill.; Charles C. Thomas. Chapter 3 - the vision concept, chapter 4- developing a personal vision, chapter 8- sustaining the vision process.

Nanus, B.(1992), *Visionary leadership Creating a compelling sense of direction for your organization*. San Francisco: Jossey Bass. Chapter 4- testing reality the vision scope, chapter 5- considering the possibilities the vision context, chapter 9- developing visionary leadership securing the future.

Yoeli, R., Berkovich, Z,(2010) *From personal ethos to organizational vision: Narratives of visionary educational leaders*, *Journal of Educational Administration* Vol. 48 No. 4, pp. 451-467

חזון, ערכים ותרבות ארגונית

אלמוג-ברקת, ג. פרידמן, י. (2010) בית הספר בעיני תלמידיו: ערכים ותרבות ארגוני , עיונים במינהל
ובארגון החינוך, כרך 31, ע"ע 31-56 .

קורלנד ח. (2006), למידה ארגונית כפועל יוצא של מנהיגות וחזון ותרומתה להשקעת מאמץ, שביעות
רצון והישגים לימודיים בבתי ספר יסודיים, חיבור לשם קבלת דוקטור לפילוסופיה. חיפה: בית הספר
לחינוך, אוניברסיטת חיפה.

(Gold, A., Evans, J., Earley, P., Halpin, D. and Collarbone, P.) 2002 (*Principled Principals? Values-Driven Leadership: Evidence from Ten Case Studies of 'Outstanding' Leaders*, Paper Presented at the Annual Meeting of the American Educational Research Association, New Orleans, April

Quinn, J.B, Mintzberg, H & James, R.M (1989), *The strategy process*, Englewood

cliffs, N.J: Prentice-hall. Chapter 7- dealing with culture.

Shein, E. H. (1992). *Organizational culture and leadership: A dynamic view*. San Francisco: Jossey-Bass. Chapter 1- defining organizational culture.

חזון ומנהיגות

Bush, T, (2007) *Educational leadership and management: theory, policy, and practice*, South African Journal of Education EASA, Vol 27(3)391-406

Bennis,W(1989),*On becoming a leader, reading mass: Addison wesley*. Chapter 8- getting people on your side.

Dempster ,N , Lovett, S, Flückiger, B,(2011) *Strategies to develop school leadership*, A,Selest Literature Review, The Australian Institute For Teaching and School Leadership (AITSL).

Yukl, G.A (1998), *Leadership in Organizations*. Englewood Cliffs, N.J: Prentice Hall. Chapter 11,12,13.

Lewis ,P.,& Murphy, R., (2008), *Effective School Leadership*, NCSL.

חזון כמוביל שינוי ארגוני

בר שלום, י. ישראל, ע. (2011) עושים לשם שינוי, על יזמים חברתיים בישראל, הוצאת כרמל.

לוי, ע. (2000), ניהול שינוי ארגוני: גישות, שיטות ותהליכים. פרק 8 – ניהול שינוי, פרק 12- עיצוב החזון מחדש, פרק 15- חדשנות ארגונית. הוצאת צ'ריקובר, תל-אביב.

פוקס, ש. (1998), הפסיכולוגיה של התנגדות לשינוי., פרק יג'-סיכום ואינטגרציה, עמ' 239-262 הוצאת בר-אילן.

Alison A, A ,Shannon ,F (2012), *Interlacing Mission, Strategic Planning, and Vision to Lean: Powerful DNA for Change*,) AASA(*Journal of Scholarship and Practice*, v9 n1 pp-41-51.

Greenberg, G.A & Baron, R.A.(1999),*Behavior in Organizations, Understanding and Managing the Human Side of Work*, Prentice Hall International. Chapter 11- power & politics, chapter 12- leadership, chapter 16- managing organizational change.

Whetten, D.A., & Cameron, K.S. (2002), *Developing management skills*. Upper Saddle River, New Jersey: Prentice Hall. Chapter 5- gaining power and influence.

יישום החזון- חקר מקרים
מרום, ד. (2006), לפני שערי בית הספר: ניסוי בפיתוח תפיסת חזון חינוכי מתוך המעש. בתוך: פוקס,
ש.שפילר, י. מרום, ד. (עורכים) מדברים חזון. עמ' 331-372 הוצאת כתר.

Beauchamp, L, Parsons, J(2012) *Instructional Leadership in Alberta: Research Insights from Five Highly Effective Schools*, AASA Journal of Scholarship and Practice
Vol. 8, No. 4 pp.41-51.

Huffman, J. (2003) . *The Role of Shared Values and Vision in Creating Professional Learning Communities* . NASSP Bulletin .Vol.87 No.637, p21- 32 .

Pekarsky, D. (2006), *Vision at Work: The Theory and Practice of Beit Rabban Jewish Theological Seminary Press*. General introduction, Letter 3, pp. 18-49.

Reeves, J. and Boreham, N.(2006) ,*What's in a vision? Introducing an Organizational learning strategy in a local authority's education service.*" Oxford Review of Education, Vol. 32, No. 4, pp.467 486.

Meijers, M.(2008), *Mentoring in Dutch Vocational Education: An Unfulfilled Promise*, British Journal of Guidance & Counseling, Vol.36 No.3 pp.237-256

חומר לקריאה נוספת:

אין

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %

הרצאה 0 %

השתתפות 0 %

הגשת עבודה 80 %

הגשת תרגילים 20 %

הגשת דו"חות 0 %

פרויקט מחקר 0 %

בחנים 0 %

אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

אין